

Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeberg 4 – 1000 BRUSSEL

Brussel, 10 november 2009

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: 41.105/II/PN
LR/MM

Ter zitting van 30 oktober 2009 hebben de verenigde afdelingen van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) een onderzoek gewijd aan een klacht van een inwoner uit Sint-Agatha-Berchem. Zijn dochter, [...] (11 jaar), kreeg een Franstalig basisdocument voorgelegd voor haar nieuwe eID, terwijl het contact aan het loket in het Nederlands verliep en zij ook een Nederlandstalige oproepingsbrief had gekregen. De dochter tekende, volgens de vader, nietsvermoedend het Franstalig basisdocument, waardoor zij logisch een Franstalige eID kreeg uitgereikt. In een brief aan de inwoner verklaarde de burgemeester dat zijn diensten inderdaad de dochter een Franstalig basisdocument hebben voorgelegd, waarbij gevraagd werd al de gegevens op het document na te kijken. Daarop heeft zij op eigen initiatief het Franstalig basisdocument ondertekend. Aan de vader werd nog gemeld dat een nieuwe aanvraag om een eID in het Nederlands te krijgen kon worden gedaan, maar dan tegen betaling van de kostprijs (12,50 euro) voor de aanvraag en aanmaak van deze nieuwe eID.

o

o o

Om toelichting gevraagd deelt de verantwoordelijke van de afdeling burgerzaken van de gemeente Sint-Agatha-Berchem het volgende mede:

“Wij hebben reeds aan Belpic (de software ter beschikking gesteld door de FOD Binnenlandse Zaken waarvan de gemeenten gebruik maken bij het aanvragen en activeren van de identiteitskaarten) gevraagd waarom het programma Belpic automatisch de taal van de persoon kiest voor een hernieuwing van een identiteitskaart (op basis van de taal van de oude kaart) maar niet in geval van een eerste aanvraag? Nieuwe aanvragen worden automatisch in de Franse taal geselecteerd.

Dit blijkt ons volledig onlogisch en wij vinden dat het programma automatisch de taal van inschrijving van de persoon zou moeten overnemen.

Ter herinnering: het basisdocument wordt voornamelijk gebruikt zodat belanghebbende een controle heeft op de informatie die op hem betrekking heeft en die dan kan aangepast worden naargelang foutieve informatie.

[...], 11-jarige, werd vergezeld door een ouder die deze informatie voor haar kon checken.

De collega's aan het loket melden zich altijd in de taal van de betrokkene, maar zulke ongemakken in het programma dwingen ons om telkens weer te vragen aan het publiek of alle informaties correct zijn voor het document te tekenen”.

o

o

o

Overeenkomstig artikel 4, § 2, van het koninklijk besluit van 25 maart 2003 betreffende de identiteitskaarten worden de gedrukte teksten gesteld en de vermeldingen aangebracht, naar keuze van de betrokkene, in het Nederlands of het Frans in de gemeenten van het arrondissement Brussel-Hoofdstad bedoeld in artikel 6 van de SWT, waartoe Sint-Agatha-Berchem behoort. Het laatste lid van vermeld artikel 4, § 2, stelt nog dat de betrokkene zijn keuze te kennen geeft in een schriftelijke verklaring.

Daartoe wordt volgens de “Algemene onderrichtingen betreffende de elektronische identiteitskaart” (pagina 14) van de FOD Binnenlandse Zaken een formulier aangeboden aan de burger die zich bij de gemeente aanmeldt, en dit zowel bij de initiële afgifte als bij de hernieuwing van de kaarten in de tweetalige gemeenten en de gemeenten met taalfaciliteiten. Hij geeft op dit formulier de taal aan waarin hij wil dat de vermeldingen bedoeld in voormeld artikel 4, § 2, worden opgesteld. Het gebruikte formulier is eentalig, maar het wordt door de betrokken gemeente aan iedere persoon, die in het bezit gesteld moet worden van een identiteitskaart, voorgelegd in de talen waarin de kaart opgemaakt kan worden. Het spreekt vanzelf dat de aangestelden bij de uitreiking van de formulieren geen enkele rechtstreekse of onrechtstreekse druk mogen uitoefenen in verband met de taal die gebruikt zal moeten worden. Bovendien mogen zij absoluut op geen enkele manier de uit te reiken formulieren van tevoren invullen. De betrokken gemeentebesturen bewaren de gebruikte formulieren zorgvuldig om elke latere betwisting te voorkomen.

De FOD Binnenlandse Zaken, om bijkomende toelichting gevraagd, stelt dat bij een hernieuwing van de kaart het Belpic-programma zich automatisch instelt op de taal van de laatste kaart van de burger. Maar ook dan heeft de burger nog de mogelijkheid om de nieuwe kaart in een andere taal te vragen. Bij de eerste afgifte van de kaart (zoals in casu) is de taal die aan de gemeentelijke ambtenaar op zijn RA-PC wordt voorgesteld de taal waarin deze RA-PC is ingesteld (dat kan N of F zijn). De ambtenaar verifieert samen met de burger of dit de taal is waarin hij/zij de kaart wenst. De ambtenaar vinkt de correcte taal aan en drukt het basisdocument af, op basis waarvan de kaart zal geproduceerd worden. Ambtenaar en burger verifiëren samen alle gegevens op het basisdocument (evident ook de taal ervan), waarna ze het beiden tekenen.

Uit wat voorafgaat kan alleen worden afgeleid dat de gemeente Sint-Agatha-Berchem de elektronische identiteitskaart van de dochter van de klachtindiener in de taal van haar keuze moest en kon afgeven. Enerzijds bestond er geen twijfel over de taal van de betrokkene: haar oproepingsbrief was in het Nederlands, het contact aan het loket was in het Nederlands.

Anderzijds voorziet het Belpic-programma dat de gewenste taal voor de kaart door de ambtenaar kan worden aangevinkt, wat van hem wel een actieve interventie vraagt indien bij een eerste afgifte (zoals in casu) zijn RA-PC in een andere taal is gepositioneerd.

De VCT acht de klacht dan ook ontvankelijk en gegrond, in die zin dat de gemeente Sint-Agatha-Berchem niet het nodige heeft gedaan om de burger een identiteitskaart in de taal van zijn keuze af te geven. De VCT stelt nochtans vast dat de betrokken persoon, die volgens de gemeente vergezeld was van een wettelijke vertegenwoordiger die het basisdocument kon controleren, het haar voorgelegde Franstalige basisdocument, die blijkens de klacht niet met haar taalkeuze overeenkwam, toch heeft ondertekend, wat haar instemming ermee inhoudt.

Een afschrift van dit advies wordt aan de klager gestuurd.